

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

FN-6/0602/16-2/MAN/2014 | RD-13892

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wplynulo dn. 14.02.14.
nr. 628 podpis. *[signature]*

Warszawa, dnia 12 lutego 2014 r.

SEKRETARIAT
Biura Przewodniczącego
Wplynulo dn. 14.02.14.
nr. 898 podpis. *[signature]*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na przekazane przy piśmie z dnia 15 stycznia b.r., sygn. BPS/043-47-2027/14, oświadczenie złożone przez senatora Jarosława Obremskiego podczas 47. posiedzenia Senatu RP w dniu 10 stycznia b.r., w sprawie wprowadzonych zmian w systemie emerytalnym, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Pragnę przekazać, iż wyniki przeprowadzonych analiz wpływu wprowadzanych zmian na Giełdę Papierów Wartościowych zostały przedstawione w uzasadnieniu i OSR rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, która została uchwalona przez Sejm RP w dniu 6 grudnia 2013 r. i opublikowana w Dzienniku Ustaw z 2013 r. poz. 1717. W świetle dokonanych analiz wprowadzane zmiany nie wpłyną w sposób niekorzystny na sytuację na Giełdzie Papierów Wartościowych. Należy również zaznaczyć, iż nie można zgodzić się z sugestiami, jakoby zmiany polegające na wycofaniu części aktywów OFE mogły spowodować krach na GPW. Zmiany te dotyczyć będą bowiem skarbowych papierów dłużnych, a nie instrumentów udziałowych. Przeniesienie do ZUS części aktywów OFE wyrażonych w dłużnych instrumentach skarbowych i gwarantowanych przez Skarb Państwa oraz zakaz inwestycji OFE w powyższe instrumenty, łącznie ze zmianą polegającą na uwolnieniu limitów inwestycyjnych w instrumenty udziałowe, służyć będą faktycznemu wspieraniu przez OFE realnej gospodarki, przyczyniając się do znacznej poprawy jakości inwestycji OFE w polski rynek kapitałowy.

Ministerstwo
Finansów

Dodatkowo, dzięki uwolnieniu limitów inwestycyjnych w zakresie lokowania aktywów OFE oraz zniesieniu wewnętrznego benchmarku, należy oczekiwać poprawy konkurencyjności OFE na GPW. W celu zapewnienia bezpieczeństwa aktywów OFE na GPW uwalnianie limitów inwestycyjnych w instrumenty udziałowe dokonywane będzie przy tym stopniowo. Od dnia 3 lutego 2014 r. OFE nie mogą inwestować w akcje mniej niż 75% swoich aktywów, w 2015 r. limit ten zostanie zmniejszony do 55%, w 2016 r. - do 35%, w 2017 r. - 15%, natomiast od 2018 r. nastąpi całkowite „uwolnienie” ich polityki inwestycyjnej. Rozwiązania te zapobiegą ewentualnej nagłej wyprzedaży akcji na GPW, zapewniając odpowiedni czas na elastyczne dostosowanie i zróżnicowanie polityki inwestycyjnej OFE. Utrzymanie stopniowo wygaszanych ograniczeń w polityce inwestycyjnej OFE uniemożliwi nagłe zmiany struktury ich portfeli, które mogłyby negatywnie wpłynąć na zmienność i wycenę rynku akcji na GPW.

Istotnego wpływu na rynek GPW nie będzie miało również stopniowe podwyższanie limitu lokat aktywów OFE w aktywach denominowanych w walutach innych niż krajowa, tj. do 10% w 2014 r., do 20% w 2015 r. oraz docelowo do 30% w 2016 r. Wprowadzenie przedmiotowego limitu w docelowej wysokości 30% jest niezbędne z uwagi na konieczność realizacji wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie C-271/09, dotyczącego usunięcia ograniczeń lokat aktywów OFE poza granicami kraju. Rozłożenie podnoszenia przedmiotowego limitu na kilka lat zapobiegnie natomiast ewentualnemu znacznemu odpływowi kapitału OFE z rynku GPW w krótkim terminie. Dzięki temu powinna zostać utrzymana stabilna sytuacja na tym rynku.

W odniesieniu do pozostałych zmian wprowadzanych w zakresie funkcjonowania OFE, tj. dobrowolności co do odprowadzania przyszłych składek do OFE lub na subkonto w ZUS, jak również stopniowego przekazywania środków zgromadzonych w OFE do ZUS na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez poszczególnych ubezpieczonych w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”, należy wskazać, iż również nie oczekuje się ich negatywnego wpływu na sytuację na GPW. W zakresie „suwaka bezpieczeństwa” środki będą przekazywane z OFE do ZUS, natomiast decyzja o odprowadzaniu przyszłej składki będzie powodowała przekazywanie środków z ZUS do OFE. W 2014 r. OFE będą zobowiązane przekazać do ZUS w ramach „suwaka bezpieczeństwa” 4.437,8 mln zł. Natomiast przyjmując założenie, że od lipca 2014 r. 50% członków OFE zadeklaruje dalsze odprowadzanie składki do OFE, zostanie do nich

przekazane ok. 7.635,0 mln zł. Oznacza to, że OFE nie będą zmuszone do wycofywania się z GPW, a co więcej, w 2014 r. będą mogły zainwestować w akcje dodatkowo ponad 3 mld zł.

Odnosząc się do kwestii sytuacji finansowej ZUS, należy stwierdzić, iż powszechny system ubezpieczeń społecznych realizowany w Polsce przez ZUS jest systemem deficytowym. Planowane wydatki budżetu państwa w części budżetowej, którą dysponuje Prezes ZUS, to w 2014 r. kwota 40,2 mld zł (12,4% wydatków budżetu ogółem), przy czym ponad 75% tej kwoty dotyczy dotacji z budżetu państwa dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (30,4 mld zł) w związku z ustawową gwarancją państwa wypłaty świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Pozostała kwota wydatków dotyczy różnych innych zadań zleconych tej instytucji do realizacji, finansowanych poza Funduszem Ubezpieczeń Społecznych (np. wypłaty rent dla inwalidów wojennych, renty socjalne, świadczenia dla kombatantów, finansowanie składek emerytalnych i rentowych za osoby na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za niektóre osoby, itp.). Należy także podkreślić, że niezależnie od dotacji budżetowej FUS otrzymuje również środki z budżetu na zrefundowanie kwot składek przekazanych do OFE. Wymaga ponadto wyjaśnienia, że oprócz bezzwrotnej dotacji z budżetu i refundacji z budżetu rekompensującej składki transferowane do OFE kolejnym źródłem zasilania FUS z budżetu państwa będzie również nieoprocentowana pożyczka z budżetu państwa w zakresie niezbędnym do zapewnienia terminowych wypłat świadczeń z FUS gwarantowanych przez państwo.

Warto także podkreślić, że zmiany wprowadzone *ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych* są efektem m.in. przeprowadzonych analiz systemu emerytalnego oraz zobowiązaniem Rady Ministrów do dokonywania przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego i przedkładania Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej informacji o skutkach obowiązywania zmian wprowadzonych w 2011 r. wraz z propozycjami zmian, nie rzadziej, niż co 3 lata. Pierwszego przeglądu systemu emerytalnego Rada Ministrów musiała dokonać do końca 2013 r. Uchwalona *ustawa* wprowadzająca zmiany w funkcjonowaniu części kapitałowej systemu emerytalnego jest konsekwencją decyzji wynikających z analiz i dokonanego przeglądu systemu.

Według szacunków skutków finansowych wprowadzonych zmian, zawartych w OSR rządowego projektu ustawy, w wyniku wdrożenia zmian oczekiwana jest poprawa salda Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do 2050 r. Po tym okresie szacowane jest pogorszenie wyniku FUS, co oznacza, że przewidywane wydatki będą przekraczały pozytywne efekty po stronie przychodowej FUS. Dalsze decyzje o zmianach w funkcjonowaniu systemu emerytalnego będą wynikały z kolejnych przeglądów tego systemu, do których Rada Ministrów została zobowiązana ustawą z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych.

Przekazując powyższe, pragnę wskazać, iż nie ulega także wątpliwości, że oczekiwanym modelem systemu emerytalnego jest taki system, w którym wpłacane na bieżąco składki na ubezpieczenia społeczne są wystarczające na pokrycie wypłat świadczeń z ubezpieczeń. Stanowi to ogromne wyzwanie, które utrudnione jest dodatkowo ze względu na niekorzystne zmiany demograficzne.

z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZA STANU
Wojciech Kowalczyk

Do wiadomości:

- 1) odpowiedzi@nw.senat.gov.pl
- 2) Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
- 3) Biuro Ministra – w miejscu